

Bet. o. lovf. vedr. udlændingeloven

Til lovforslag nr. L 150. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 23. april 1996

## Betænkning

over

### Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Opholdstilladelser til voldsramte kvinder m.v., fremstilling for fremmede repræsentationer med henblik på udsendelse)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af de høringssvar, som udvalget har modtaget gennem indenrigsministeren, er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag om en deling af lovforslaget. Det øvrige udvalg har tiltrådt delingen af lovforslaget. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslaget.

Herefter indstiller et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Fremskridts-partiets medlemmer af udvalget) det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse*.

Et flertal inden for mindretallet (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) vedkender sig den politiske aftale, der er udtrykt i Retsudvalgets betænkning af 11. juni 1992 over lovforslag nr. L 257 om ændring af udlændingeloven m.v. (Familiesammenføring, effektivisering af asylsagsbehandlingen m.v.), Folketingstidende 1991-92, tillæg B, spalte 2445 (lov nr. 482 af 24. juni 1992). Udvalgsflertallet fandt dengang, at der det tredje år, efter at opholdstilladelse er meddelt, er særlig grund til at tage hensyn til udenlandske kvinder, hvis ægteskabelige samliv ophæves på grund af fysisk vold i ægteskabet.

Det daværende flertal anførte endvidere, at det – med henblik på at modvirke risikoen for misbrug og omgåelse – må være en forudsætning, at denne voldsudøvelse kan godtgøres.

Venstre og Det Konservative Folkeparti har fortsat forståelse for, at ægtefæller, der udsættes for vold, har et særligt problem, men finder at dette – såfremt voldsudøvelsen er godtgjort – kan løses ved fortsat efter den gældende lovgivning at give opholdstilladelse efter en helt konkret vurdering.

Ikke alene er forudsætningen om, at det skal kunne godtgøres, at den fysiske vold har fundet sted, totalt bristet i det fremsatte lovforslag, men der indføres tillige ved lovforslaget et helt nyt opholdsbegreb.

Endvidere har indenrigsministeren slet ikke formået at godtgøre, at udlændinges vold over for ægtefællen skulle være et særlig udbredt problem.

Venstre og Det Konservative Folkeparti henviser i det hele til Rigspolitechefens betæneligheder fremført i høringssvar af 6. november 1995, der optrykkes som bilag til betænkningen.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) ind-

stiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* og det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et mindretal inden for dette mindretal (Enhedslistens medlem af udvalget) finder, at der i høj grad er behov for, at udlændingeloven bliver ændret på det område, som drejer sig om udenlandske kvinders retsstilling i tilfælde af vold i ægteskabet med en dansk statsborger. Den hidtidige praksis, hvorefter kvinden i et sådant forhold ikke har kunnet opnå egen opholdstilladelse, hvis hun har forladt ægteskabet inden for treårsfristen, er helt urimelig hård og umenneskelig.

Mindretallet er helt enig med de overvejelser, som et ekspertudvalg ifølge bemærkningerne til lovforslaget gør sig om vold i ægteskab eller samliv. Også for mindretallet er det vigtigt, at vurderingen af, om en opholdstilladelse skal inddrages for en voldsramt udlænding gift med en dansk statsborger, ikke skal foretages i forhold til en snæver tidsmæssig udmåling af opholdstiden i Danmark, men i stedet skal finde sted ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde af omstændighederne ved og forholdene i det pågældende forhold.

Til gengæld er mindretallet imod forslaget om tvangsmæssig fremstilling af afviste asylsøgere for deres hjemlands ambassader. Mindretallet deler fuldt ud den bekymring, som CD's ordfører, hr. Arne Melchior, udtrykte under 1. behandling af lovforslaget. Han rejste nemlig det helt centrale spørgsmål om formålet med og behovet for lovforslaget. Mindretallet er helt enig med hr. Arne Melchior i, at der i bemærkningerne helt mangler en redegørelse for, hvor stort problemet er.

I lighed med hr. Arne Melchior finder mindretallet det lidet sandsynligt, at en udlænding, som ikke ønsker at udrejse til sit hjemland, vil give de relevante oplysninger til ambassaden. I den situation vil den pågældende sandsynligvis nægte at udtale sig eller give oplysninger, som er ukorrekte, hvorfor denne foranstaltning ikke vil have den ønskede effekt.

Mindretallet deler ligeledes hr. Arne Melchior's analyse af den situation, som en udlænding, der tvangsmæssigt fremstilles for en am-

bassade, befinder sig i, når han skal deltage i en samtale, inden ambassaden udsteder rejseudokumenter. Under 1. behandling sagde hr. Arne Melchior: »Derfor føler jeg, at fremstillingen med den begrundelse, der her er givet, ikke kan være spor hensigtsmæssig, og rent menneskeligt, hvad integritet for et menneske af enhver oprindelse, art, nationalitet angår, kan jeg ikke lide dette forslag.«

Det kan mindretallet heller ikke.

### Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S, RV og CD), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Opholdstilladelser til voldsramte kvinder m.v.)« omfattende § 1, indledningen, nr. 1, § 2 og § 3.

B. »Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Fremstilling for fremmede repræsentationer med henblik på udsendelse)« omfattende § 1, indledningen, nr. 2 og 3, § 2 og § 3.

### Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås at opdele lovforslaget i to dele – A og B.

Del A omfatter lovforslagets § 1, nr. 1, om opholdstilladelser til voldsramte kvinder m.v. på baggrund af anbefalingerne i Delbetænkning I (betænkning nr. 1303/95) vedrørende udenlandske kvinders integration og retsstilling (udenlandske kvinders retsstilling i forhold til udlændingeloven).

Del B omfatter lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, om udlændinges medvirken til udsendelse og om fremstilling for fremmede repræsentationer af udlændinge, der skal udsendes af landet.

*Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)*  
*Lissa Mathiasen (S) Margrete Auken (SF) nfm. Bjørn Elmquist (RV) fmd.*  
*Søren Søndergaard (EL) Sonja Albrink (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)*  
*Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Erling Oxdam (V)*  
*Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Gitte Seeberg (KF) Tom Behnke (FP)*

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

**Bilag****Rigspolitechefens høringssvar til lovforslaget**

Rigspolitechefen  
Afdeling E  
Anker Heegaards Gade 5, 3. sal  
1780 København V

Den 6. november 1995

Udlændingestyrelsen  
Niels Juels Gade 9-11  
1059 København K

Ved en skrivelse af 19. oktober 1995 har Udlændingestyrelsen anmodet om mine eventuelle bemærkninger til de forslag og anbefalinger, som er fremsat i Delbetænkning I nr. 1303/1995 om udenlandske kvinders integration og retsstilling (udenlandske kvinders retsstilling i forhold til udlændingeloven).

De forslag og anbefalinger, der angår politiet, vedrører forskellige forhold i forbindelse med gennemførelse af samlivskontrol, herunder spørgsmål om anvendelse af tolke. Jeg vil nedenfor knytte en række bemærkninger her til.

Forinden vil jeg imidlertid knytte nogle mere principielle kommentarer til de forslag, som udvalget fremsætter i relation til spørgsmålet om at undlade inddragelse af en opholdstilladelse meddelt på grundlag af et samliv på fælles bopæl i ægteskab eller i et fast samlivsforhold af længere varighed, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, når samlivet ophører på grund af uoverensstemmelse, herunder vold i bred forstand fra ægtemandens side, inden der er forløbet 3 år for meddelelsen af den første tilladelse.

Indledningsvis bemærkes, at der ikke i betænkningen foreligger nogen form for dokumentation for eller sandsynliggørelse af, at der er tale om et problem af noget større omfang. De myndigheder – Udlændingestyrelsen og Indenrigsministeriet – som behandler sagerne,

har i hvert fald ikke kendskab til noget større antal sager, hvor problemstillingen har været aktuel (betænkningen side 39-40 og side 54-60). Det samme er tilfældet for kommunernes vedkommende (betænkningen side 95).

Jeg kan tilføje, at politiet – der jo som bekendt foretager samlivskontrollerne og i den forbindelse får en tæt kontakt til de pågældende udenlandske kvinder – heller ikke har konstateret noget problem af nævneværdigt omfang. Det bemærkes i den forbindelse, at de polititjenestemænd, som foretager kontrollerne, i kraft af deres uddannelse og arbejdsmæssige baggrund er meget opmærksomme på, om der skulle forekomme tilfælde af voldsudøvelse i bred forstand, og i øvrigt har de en pligt til at reagere, hvis dette skulle være tilfældet.

De forslag og anbefalinger, som udvalget fremkommer med, synes således i vidt omfang at bygge på udokumenterede formodninger og antagelser. Dette bør man have i erindring, når man skal tage stilling til udvalgets forslag om ændringer i administrative procedurer, som kan vise sig at være meget ressource- og dermed omkostningskrævende.

Som bekendt viderefører udlændingeloven det siden 1973 gældende generelle indvandringsstop i Danmark. Udlændingelovens udgangspunkt er således, at der ikke kan meddeles opholdstilladelse her i landet med henblik på et længerevarende ophold. Kun i de særlige

tilfælde, som er nævnt i loven, kan der alligevel meddeles en opholdstilladelse. Et af disse tilfælde er samliv på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2. Det er således ægteskabet og samlivet på fælles bopæl, der begrundet opholdstilladelsen. Opholdstilladelse kan opnås, fordi den pågældende udlænding har indgået ægteskab med en herboende og ønsker at samleve med denne på fælles bopæl her i landet. Ophæves ægteskabet, eller ophører samlivet på fælles bopæl inden for de første 3 år, er forudsætningerne for opholdstilladelsen ikke længere til stede, og tilladelsen kan inddrages eller nægtes forlængt, jf. lovens § 19, stk. 1, jf. stk. 2. Der opstilles dog i lovens § 26 en række hensyn, som efter en konkret vurdering kan føre til, at der alligevel ikke skal ske inddragelse/nægtelse af forlængelse. Disse hensyn lægger alle afgørende vægt på den tilknytning, som udlændingen gennem sit ophold har fået til Danmark, set i forhold til tilknytningen til det tidligere hjemland. Opholdets varighed er en væsentlig faktor i denne sammenhæng.

Udvalget lægger nu op til – betænkningen side 164 – at vold i ægteskab eller samliv bør indgå som et selvstændigt hensyn i udlændingelovens § 26, og betydningen af opholdets varighed nedtones eller udgår helt. Udvalget medtager endvidere hensynet til en udlænding, der i øvrigt befinder sig i særlig svag position/er særligt svagt stillet, og udvalget nævner – side 74 – at dette blandt andet omfatter stærkt handicappede personer. Disse forslag indebærer efter min opfattelse et helt afgørende brud på de grundlæggende principper for strukturen i udlændingeloven. I realiteten skabes der et helt nyt opholdsgrundlag på linje med de opholdsgrundlag, som er fastsat i lovens §§ 7-9. Det forekommer betænkeligt, hvis man gennemfører sådanne ændringer, uden at der samtidig sker en vurdering af sammenhængen med udlændingelovens system i øvrigt.

Indenrigsministeren har ved flere lejligheder – bl.a. i bemærkningerne til de seneste forslag til ændringer af udlændingeloven – bebudet, at der vil blive nedsat et ekspertudvalg, som skal overveje udlændingelovens struktur. Jeg vil foreslå, at de af udvalget stillede forslag om en ændret retsstilling for voldsramte udenlandske kvinder (og eventuelt også andre grupper som

f.eks. stærkt handicappede) i forhold til udlændingeloven kommer til at indgå i drøftelserne i »Strukturudvalget«, således at forslagene kan blive vurderet i en bredere sammenhæng af strukturel karakter. Gennemføres udvalgets forslag isoleret, vil der være tale om endnu et eksempel på, hvorledes der gennem årene langsomt sker en gradvis ændring af de grundforudsætninger, som udlændingeloven bygger på, uden at man forholder sig til sammenhængen og balancen i loven. Jeg kan i den forbindelse henvise til beskrivelsen i Per Sørensen-udvalgets Delbetænkning III om effektivisering af asylsagsbehandlingen (nr. 1288/1995) side 150-152.

Jeg vil herefter vende mig til de forslag og anbefalinger, som vedrører gennemførelsen af samlivskontroller.

Som bekendt udsendte jeg den 28. december 1994 en rundskrivelse til politikredsene 10-54 vedrørende samlivskontrol i familiesammenføringsager. Rundskrivelsen, der er optrykt som bilag 3 til betænkningen, finder også anvendelse ved de samlivskontroller, som Rigspolitiet foretager i politikredsene 1-9. Som det fremgår af rundskrivelsen, foretager politiet kun samlivskontrol, hvis man anmodes herom af Udlændingestyrelsen (tidligere Direktoratet for Udlændinge). Politiet foretager ingen vurderinger og træffer ingen afgørelse i forhold til udlændingen i forbindelse med samlivskontrollen. Politiet har ingen magtmidler i forbindelse med kontrollen, men kan alene indskærpe pligten i udlændingelovens § 40, stk. 1, for udlændingen til at medvirke til oplysningen af sagen.

Det fremgår udtrykkeligt af rundskrivelsen, at de antrufne parter straks ved samlivskontrollens begyndelse skal gøres bekendt med, at politiets henvendelse sker på foranledning af Direktoratet for Udlændinge (nu Udlændingestyrelsen) med henblik på, at det undersøges, hvorvidt de pågældende samlever på fælles bopæl. Det skal i den forbindelse sikres, at der kan kommunikeres med parterne, og er dette ikke tilfældet, skal kontrolbesøget foregå under anvendelse af tolk. Parterne skal herefter spørges, hvorvidt de ønsker at medvirke til undersøgelsen, og svaret skal anføres i den rapport, som politiet udfærdiger om kontrollen. Der er endvidere udarbejdet en blanket med »information om samlivskontrol«. Indholdet

af blanketten, som er et bilag til rundskrivelsen, er optrykt i betænkningen. Blanketten, som er oversat til en række af de mest anvendte sprog, udleveres til udlændingen i forbindelse med påbegyndelsen af samlivskontrollen.

Det er stillet som et forslag fra udvalget – betænkningen side 71, side 156 og side 164 – at min rundskrivelse bør ændres, således at det særligt betyder, at politiet skal sikre sig, at de berørte personer til fulde forstår, at der foretages samlivskontrol samt formålet hermed.

Efter min opfattelse tilgodeses det ønskede formål med dette forslag allerede ved de forpligtelser, der ved min rundskrivelse pålægges de polititjenestemænd, som foretager kontrollen. Der ligger heri, at polititjenestemanden skal sikre sig, at den pågældende udlænding forstår, hvad der er baggrunden for politiets henvendelse. Efter min opfattelse ændrer det ikke ved realiteten, hvis man som foreslået af udvalget stiller krav om, at polititjenestemanden skal sikre sig, at udlændingen »til fulde forstår«, hvad der skal ske i forbindelse med samlivskontrollen.

Ønsker man imidlertid – ud over den vejledning, som politiet kan give udlændingen ved samlivskontrollens påbegyndelse om formålet hermed – at forbedre udlændingens viden generelt om formålet med samlivskontrol, vil jeg foreslå, at Udlændingestyrelsen udarbejder et informationsmateriale, som kan udleveres til udlændinge, som meddeles opholdstilladelse på grundlag af et indgået ægteskab eller et samliv af længere varighed. Et sådant informationsmateriale kan indeholde oplysninger om forudsætningen for den meddelte tilladelse – nemlig samliv på fælles bopæl – betydningen af den underskrevne samlivserklæring, herunder strafansvar efter straffelovens § 163, udlændingemyndighedernes mulighed for at kontrollere samlivskravet ved en samlivskontrol foretaget af politiet og konsekvensen af en ophævelse af samlivet i form af et afslag på forlængelse eller inddragelse af en meddelt tilladelse med den følge, at udlændingen skal udrejse af landet. Informationsmaterialet kan oversættes til en række sprog og udleveres til udlændingen i tilknytning til, at samlivserklæringen underskrives i forbindelse med meddelelsen af opholdstilladelsen og ved forlængelser.

Herved opnår man bl.a., at udlændingen på

forhånd er forberedt på muligheden for en samlivskontrol ved politiets foranstaltning, og politiet kan – ud over at udlevere den informationsblanket, som er optaget som bilag til min rundskrivelse – tillige henvise til det tidligere udleverede informationsmateriale.

I betænkningens afsnit 5.8.2. gengives udvalgets overvejelser vedrørende fremtidige tiltag blandt andet i forbindelse med samlivskontrol.

Selv om udvalget igennem hele betænkningen synes at koncentrere sig om udenlandske *voldsramte* kvinders retsstilling – hvilket også er i overensstemmelse med udvalgets kommissorium, jf. betænkningen side 5 – så fremstår udvalgets forslag og anbefalinger vedrørende samlivskontroller som værende af helt generel karakter.

Dette kan naturligvis have sammenhæng med en – ikke tilkendegivet – erkendelse af, at man ikke på forhånd kan vide, om samlivskontrollen er rettet imod en *voldsramt* udenlandsk kvinde. Politiet vil således formentlig kun i yderst sjældne tilfælde på forhånd have en viden om vold i bred forstand i ægteskabet i form af en egentlig anmeldelse herom eller i kraft af, at man har været tilkaldt til husspektakler på adressen. Udlændingestyrelsen (og eventuelt Indenrigsministeriet), som rekvirerer kontrollen, vil være i besiddelse af endnu færre oplysninger til belysning af problemstillingen.

Dette betyder imidlertid, at de stillede forslag og anbefalinger – bl.a. om at politiet bør ledsages af en socialmedarbejder ved kontrollen – ikke kan begrænses til et mindre antal tilfælde, hvor der på forhånd er en viden eller en stærk formodning om vold i bred forstand i forholdet, men må finde anvendelse i hvert fald i alle de tilfælde, hvor den part, hvis grundlag for opholdstilladelsen skal kontrolleres, er en udenlandsk kvinde. Om det også skal gælde, hvis der er tale om en udenlandsk mand, må vel afhænge af, om man ud fra almindelige ligestillingsprincipper sagligt kan forskelsbehandle mænd og kvinder i denne situation. Det kan vel ikke udelukkes, at der også kan forekomme tilfælde, hvor en udenlandsk mand udsættes for vold i bred forstand i samlivet.

Sammenfattende kan man under alle omstændigheder konstatere, at de foreslåede ændringer i proceduren for gennemførelse af

samlivskontroller vil omfatte et meget stort antal tilfælde.

Med henblik på at give en fornemmelse af antallet af sager (samlivskontroller) kan jeg oplyse, at Rigspolitiet, som dækker politikredse 1-9, i 1994 modtog 603 sager med anmodning om samlivskontrol. 472 sager tilbagesendes som behandlede i året, og 45 sager tilbagekaldtes af Direktoratet for Udlændinge. Der blev foretaget i alt 2.313 kontrolbesøg. I 1995 er der indtil den 1. oktober modtaget 393 sager med anmodning om samlivskontrol. 402 sager

er tilbagesendt som behandlede i året, og 54 sager er tilbagekaldt af direktoratet. Der er foretaget i alt 1.684 kontrolbesøg.

Opmærksomheden henledes på, at forskellen i antallet af modtagne og tilbagesendte sager i kalenderårene skyldes, at en del sager, der er modtaget i ét kalenderår, først afsluttes og tilbagesendes i det næste kalenderår.

Rigspolitiet har endvidere indhentet oplysninger fra en række politikredse om antallet af sager og kontrolbesøg. Resultatet fremgår af nedenstående skema:

Politikreds	antal sager		antal kontrolbesøg	
	1994	1995 pr. 1/10	1994	1995 pr. 1/10
Holbæk .....	23	12	ca. 60	ca. 30
Slagelse .....	20	19	ca. 60	ca. 66
Århus .....	74	57	1-3 besøg pr. sag	1-3 besøg pr. sag
Randers .....	19	20	27	29
Aalborg .....	20	11	—	—

Der foreligger ikke statistiske opgørelser eller sikre skøn over samlivskontrollerens fordeling i forhold til henholdsvis mænd og kvinder.

For så vidt angår anbefalingerne om – betænkningen side 71, side 155 og side 163 – at politiet under kontrollen bør ledsages af en socialmedarbejder, er det umiddelbart vanskeligt at se en selvstændig nytteværdi heraf. Det bemærkes i den forbindelse, at betænkningen ikke indeholder nogen nærmere beskrivelse af, hvilken rolle socialmedarbejderen skal have i forbindelse med samlivskontrollen.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at polititjenestemænd i kraft af deres uddannelse og daglige arbejdsopgaver er trænet til at være meget opmærksomme på selv de mindste tegn på noget usædvanligt eller unormalt. Bliver polititjenestemanden opmærksom på noget usædvanligt eller unormalt, vil det blive fulgt op med relevante spørgsmål. Spørgsmål og svar samt observationer i øvrigt vil blive nedskrevet i den rapport, der sendes til udlændingemyndigheden om den gennemførte kontrol.

Jeg må endvidere pege på de praktiske problemer, som en ordning, hvor politiet under kontrollen skal ledsages af en socialmedarbejder, vil medføre for politiets tilrettelæggelse af kontrollerne. Dette vil navnlig komme til at berøre Rigspolitiet på grund af det store antal kontroller, som foretages i politikredse 1-9. Rigspolitiets planlægning af samlivskontroller i det storkøbenhavnsske område foregår på den måde, at der køres til flere kontroller i fortsættelse af hinanden. Der vil typisk være tale om fortløbende kontroller i flere forskellige kommuner. Ofte køres der forgæves, fordi der ikke er nogen hjemme på adressen. Kontrollerne gennemføres ofte uden for almindelig arbejdstid (kl. 08.00 til 16.00), idet der på disse tidspunkter er større sandsynlighed for at træffe nogen hjemme.

For Rigspolitiets vedkommende (politikredse 1-9) har fordelingen over døgnet af samlivskontrollerne været således:

	kl. 00.00-08.00	kl. 08.00-16.00	kl. 16.00-24.00
1994 .....	174	1.404	735
1995 pr. 1/10 .....	178	1.167	339

I de spurgte politikredse (Holbæk, Slagelse, Århus, Randers og Aalborg) er fordelingen således, at der yderst sjældent foretages kontroller i tidsrummet kl. 00.00-08.00, medens kontrollerens antal i tidsrummet kl. 08.00-16.00 og kl. 16.00-24.00 fordeler sig med ca.  $\frac{2}{3}$  og ca.  $\frac{1}{3}$ .

Der foretages generelt kun i yderst begrænset omfang samlivskontroller i weekends.

Det kan ikke undgå at skabe væsentlige problemer for en smidig og effektiv tilrettelæggelse af samlivskontrollerne, hvis anbefalingen om, at en socialmedarbejder skal deltage, følges. Hertil kommer de ressourcemæssige konsekvenser for kommunerne – og politiet – som udvalget bevidst undlader at forholde sig til i betænkningen (side 154-155). Alle de nævnte forhold må efter min opfattelse vejes op imod nytteværdien.

For så vidt angår udvalgets anbefaling – betænkningen side 71 – om, at en udenlandsk kvindes påberåbelse af vold som årsag til samlivsførelse bør udløse en undersøgelse, der foretages af en anden myndighed eller organisation end politiet, eksempelvis i form af en socialundersøgelse/personundersøgelse, bemærkes, at politiet ikke i dag foretager en sådan social undersøgelse. Politiet udfører som beskrevet i min rundskrivelse af 28. december 1994 alene en kontrolopgave efter anmodning fra udlændingemyndighederne.

Rigspolitiet har i øvrigt tidligere over for Direktoratet for Udlændinge efterlyst nogle mere målrettede temaer for kontrollens udførelse i den konkrete sag, netop med henblik på at kunne få belyst særlige omstændigheder af relevans for afgørelsen af den konkrete sag. Direktoratet har imidlertid ikke ment, at dette kunne lade sig gøre.

Flere steder i betænkningen – side 70 og side 83-84 – anfører udvalget, at politiet skulle have en problematisk dobbeltrolle, dels som den myndighed, der foretager samlivskontroller, dels som den myndighed, der modtager og behandler voldsanmeldelser, og at dette skulle give anledning til problemer. Jeg deler ikke udvalgets vurdering, som i øvrigt er ubeskrevet og udokumenteret.

For så vidt angår spørgsmålet om anvendelse af tolke i forbindelse med samlivskontroller, er gældende praksis beskrevet i min rundskrivelse af 28. december 1994 og i betænkningen side 125 nederst. Side 126 øverst er det anført, at politiet ikke anvender tolke ved forkyndelse

af en afgørelse. Dette er ikke korrekt. Der anvendes tolk også i denne situation, hvis der skønnes at være behov derfor.

I betænkningen side 131, side 160 og side 166 anbefaler udvalget, at politiet – i visse tilfælde ved samlivskontrol – i større omfang skal anvende tolke, såfremt der er tvivl om, hvorvidt den pågældende udlænding og politiet forstår hinanden. Udvalget tilkendegiver som sin opfattelse, at der – må jeg forstå det – også ved samlivskontroller indtil nu ikke har været anvendt tolke i tilstrækkeligt omfang.

Det fremgår ikke, hvilket grundlag udvalgets opfattelse bygger på. For så vidt angår samlivskontroller, er retningslinjerne for tolkeanvendelse som nævnt fastsat i min rundskrivelse af 28. december 1994, og de synes fuldt ud at være i overensstemmelse med udvalgets anbefaling. Det bemærkes i den forbindelse, at de allerfleste samlivskontroller angår ægteskaber/samliv, hvor den ene part er dansker. I det begrænsede antal tilfælde, hvor begge parter er udenlandske statsborgere, vil typisk den ene forstå og tale dansk eller et andet sprog, som gør det muligt at kommunikere uden anvendelse af tolk. Opstår der imidlertid kommunikationsproblemer, vil tolk blive anvendt.

For så vidt angår udvalgets anbefaling i betænkningen side 132 og side 161 om etablering af en ensartet tolkeuddannelse, der kan sikre, at der opstilles faste normer for krav til tolke, således at alle anvendte tolke er kvalificerede og professionelle, bemærkes, at jeg principielt deler udvalgets ønske om at forbedre kvaliteten af de tolke, som anvendes på udlændingområdet. Dette har jeg også tidligere tilkendegivet i forbindelse med overvejelserne om i Undervisningsministeriets regi at fastlægge en ny, ensartet tolkeuddannelse. Jeg må imidlertid samtidig henlede opmærksomheden på, at Rigspolitiets tolkeliste i dag omfatter ca. 1.600 tolke, der dækker ca. 100 sprog og dialekter, og at rekrutteringsgrundlaget typisk er meget begrænset og ikke særligt kvalificeret, når man går uden for de største sprogområder. Det er derfor næppe realistisk at forestille sig, at alle de tolke, som det er nødvendigt at anvende, vil skulle gennemgå en egentlig uddannelse.

På side 160 og 165 i betænkningen foreslår udvalget, at personer, der arbejder med indvandrere og flygtninge, bør deltage i kurser, der giver basisviden om disse gruppers baggrund, grundigt kendskab til deres situation i



landet og gode arbejdsredskaber i forbindelse med det daglige arbejde med klienter af en anden kulturel baggrund. I den anledning kan jeg oplyse, at der igennem flere år på Politiskolen har været gennemført et ugelangt internatkursus i »Politiets arbejde med og blandt udlændinge« for de polititjenestemænd, som har dette arbejdsområde. Indholdet af disse kurser er nærmere beskrevet i Per Sørensen-udvalgets

Delbetænkning II (nr. 1288/1995) side 31-32. Herudover fokuseres der i en række moduler på Politiskolens efteruddannelseskurser for polititjenestemænd på de særlige aspekter, som arbejdet med og kontakten til udlændinge i Danmark indebærer.

Der henvises til 3. afd., Journ. 1995 HJ 001-94.

BOYE